

Sygn. akt VII U 777/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 marca 2019 r. w Warszawie

sprawy J. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 24 maja 2018 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 12 czerwca 2018 r. (data prezentaty w ZUS) J. A. złożył za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 24 maja 2018 r. znak: (...) odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania J. A. wskazał, że nie zgadza się z decyzją organu rentowego. Odwołujący podniósł, że jego niezdolność do pracy jest podyktowana stanem chorobowym, który stale postępuje, uniemożliwiając mu podjęcie zatrudnienia. Odwołujący dodał również, że usiłował podejmować pracę, jednakże dolegliwości zdrowotne nie pozwalały mu na wykonywanie swoich obowiązków pracowniczych, w wyniku czego, po konsultacji lekarskiej, ostatecznie polecono mu zwrócenie się z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy (odwołanie od decyzji k. 3 – 3v. a.s.).

W odpowiedzi z dnia 26 czerwca 2018 r na wskazane powyżej odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania J. A. na podstawie art. 477¹⁴ k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że przesłanki otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy wskazane zostały w art. 57 ustawy emerytalnej, a odwołujący nie spełnił warunku niezdolności do pracy, co stwierdzono na podstawie orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 23 maja 2018 r. wydanej w toku postępowania, po skierowaniu i przeprowadzeniu przez komisję badania J. A. (odpowiedź na odwołanie k. 4 – 4v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. A. urodził się w dniu (...) W okresie od 01 lutego 2000 r. do 20 maja 2003 r. był zatrudniony na pełny etat jako agent usług ochrony w Agencji Ochrony (...) Sp. jawna na stanowisku pracownika ochrony. W okresie od 01 maja 2004 r.

do 30 czerwca 2013 r. był zatrudniony na pełny etat jako pracownik magazynu w (...) Sp. z o.o. Następnie, w okresie od 1 listopada 2015 r. do 1 marca 2017 r. pracował na pełny etat jako sprzedawca w (...) Spółka Jawna T. P..R. K. , (...)- (...) T., 25. Następnie, w okresie od 15 marca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. był zatrudniony w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie umowy zlecenia (zaświadczenia o zatrudnieniu a.r.).

W dniu 28 lutego 2018 r. (data prezentaty w ZUS) J. A. złożył do organu rentowego wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o rentę k. 1 – 3 a.r.). W związku ze złożonym wnioskiem Odwołujący został skierowany na badanie do lekarza specjalisty w celu stwierdzenia czy istnieje niezdolność do pracy, a jeżeli tak, to w jakim stopniu. W opinii specjalistycznej lekarza konsultanta z dnia 27 marca 2018 r. stwierdzono, że J. A. cierpi na łagodne nadciśnienie tętnicze (bez zajęcia serca), (...) oraz napadowe migotanie przedsionków spowodowane zaburzeniami elektrolitowymi. Lekarz konsultant wskazał w treści opinii, że wymienione schorzenia nie stanowią podstaw do uznania J. A. za niezdolnego do pracy z przyczyn kardiologicznych (opinia specjalistyczna lekarza konsultanta k. 21 a.r.). Opinią z dnia 5 kwietnia 2018 r. lekarz orzecznik potwierdził konkluzję lekarza konsultanta stwierdzając, że aktualny stopień upośledzenia sprawności organizmu J. A. nie powoduje jego niezdolności do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika k. 22 a.r.).

Odwołujący złożył sprzeciw od ww. decyzji lekarza orzecznika wskazując, że nie zgadza się z jej konkluzją z uwagi na fakt, że choroby wewnętrzne na które cierpi, nie pozwalają mu na podjęcie pracy.

Po przeprowadzeniu badania Odwołującego dnia 23 maja 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał tego samego dnia opinię lekarską, którą podtrzymano orzeczenie lekarza orzecznika z dnia 5 kwietnia 2018 r. o braku niezdolności J. A. do pracy. Wskazano, że dysfunkcja organizmu związana z arytmia i schorzenia towarzyszące naruszają sprawność organizmu badanego w niewielkim stopniu, przy czym naruszenie sprawności ma charakter przewlekły. Naruszona sprawność nie powoduje jednak utraty zdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. (opinia lekarska k. 24-25 a.r.)

W oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał w dniu 24 maja 2018 r. skarżoną decyzję znak (...) (skarżona decyzja ZUS z 24 maja 2018 r. k. 43 a.r.).

J. A. odwołał się od powyższej decyzji organu rentowego inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 3 a.s.).

Postanowieniem z dnia 26 lipca 2018 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty kardiologa celem ustalenia: czy odwołujący się jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego (poprawa lub pogorszenie) to na czym ona polegała. (postanowienie z 26 lipca 2018 r. k.6 a.s.).

J. A. złożył w dniu badania, 21 sierpnia 2018 r., dokumentację medyczną w celu przedstawienia historii choroby. Ww. dokumentacja została przedstawiona biegłemu (dokumentacja medyczna złożona dnia 21 sierpnia 2018r. k. 11 a.s.).

Z opinii biegłego sądowego kardiologa W. S. wynika, że nie ma podstaw do uznania Odwołującego za niezdolnego do pracy z przyczyn kardiologicznych. Na podstawie badania J. A. oraz dokumentacji medycznej zawartej w aktach sprawy biegły kardiolog ustalił, że zarówno wieloletnie nadciśnienie tętnicze, dławica piersiowa będąca wynikiem obecności mostka mięśniowego nad jedną z tętnic wieńcowych, jak również opisywane napady migotania przedsionków nie doprowadziły do takiego stopnia uszkodzenia układu krążenia, który uzasadniałby uznanie J. A. za niezdolnego do pracy. Jednocześnie biegły kardiolog wskazał na zasadność przeprowadzenia dodatkowych badań: przez biegłego diabetologa, z uwagi na stwierdzoną cukrzycę i towarzyszące powikłania mikroangiologiczne, oraz biegłego neurologa, z uwagi na zgłoszone w wywiadzie przebycie udaru mózgu i brak dokumentacji medycznej potwierdzającej ten fakt (opinia biegłego kardiologa z dnia 21 sierpnia 2018 r., k. 14-15 a.s.).

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2018 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty diabetologa i neurologa celem ustalenia: czy odwołujący się jest zdolny czy też całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności po przekwalifikowaniu się, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy odwołujący się jest zdolny czy też częściowo niezdolny do pracy tj. utrata w znacznym stopniu niezdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego (poprawa lub pogorszenie) to na czym ona polegała. (postanowienie z dnia 20 listopada 2018 r. k.18 a.s.).

Z opinii biegłego sądowego diabetologa E. R. wynika, że nie ma podstaw do uznania Odwołującego za niezdolnego do pracy z przyczyn diabetologicznych. Na podstawie badania J. A. oraz dokumentacji medycznej zawartej w aktach sprawy biegły diabetolog ustalił, że J. A. wymaga systematycznego leczenia, przestrzegania diety cukrzycowej oraz redukcji masy ciała, przy czym jednocześnie wskazał, że przebieg schorzeń jest stabilny, bez ciężkich niedocukrzeń. W opinii biegłego diabetologa powyższe schorzenia nie uzasadniają uznania J. A. za niezdolnego do pracy (opinia biegłego diabetologa z dnia 14 grudnia 2018 r., k. 38-39 a.s.).

Z opinii biegłego sądowego neurologa B. A. wynika, że nie ma podstaw do uznania Odwołującego za niezdolnego do pracy z przyczyn neurologicznych. Na podstawie badania J. A. oraz dokumentacji medycznej zawartej w aktach sprawy biegły neurolog ustalił, że przy aktualnym stopniu zaawansowania i nasilenia objawów, brak jest znaczącego trwałego upośledzenia funkcji organizmu Odwołującego, który powodowałby niezdolność do pracy ze względu na stan neurologiczny, z zastrzeżeniem pracy wymagającej ciężkich wysiłków fizycznych i złych warunków atmosferycznych. W opinii biegłego neurologa stwierdzone schorzenia wymagają okresowego dalszego leczenia i rehabilitacji, ale przy aktualnym stopniu zaawansowania i nasilenia objawów, nie uzasadniają uznania J. A. za niezdolnego do pracy, stąd ostateczna konkluzja opinii. Biegły neurolog wskazał jednak, że występujące okresowe nawracające dolegliwości bólowe mogą wymagać leczenia i rehabilitacji w okresach zaostrzeń dolegliwości, w ramach czasowej niezdolności do pracy (opinia biegłego neurologa z dnia 12 stycznia 2019 r., k. 44 a.s.).

Pismem z dnia 19 marca 2019 r. J. A. wniósł zastrzeżenia do wszystkich trzech opinii sporządzonych przez biegłych sądowych. Odwołujący wskazał, że w świetle stwierdzonych i wyszczególnionych w treści opinii dolegliwości zdrowotnych, nieuzasadniona jest konkluzja, iż nie zachodzą podstawy do uznania J. A. za niezdolnego do pracy. W ocenie Odwołującego, powinna zostać sporządzona opinia, która sumowałaby wnioski wynikające z poszczególnych opinii po to, by dopiero na tej podstawie ustalić jego niezdolność do pracy. Odwołujący podniósł również, że jego rzeczywisty stan zdrowia jest znacznie gorszy od tego, co wynika z przedłożonych opinii, co nie pozwala mu na podjęcie jakiegokolwiek zatrudnienia.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranego w toku postępowania materiału dowodowego obejmującego dowody z dokumentów, zwłaszcza dokumentacji medycznej J. A., jak również z opinii biegłych sądowych z zakresu kardiologii, diabetologii i neurologii. Materiał dowodowy był dla Sądu spójny i przejrzysty, a tym samym wiarygodny. W szczególności Sąd podzielił wnioski biegłych sądowych, gdyż ich sformułowanie zostało poprzedzone rzetelną i dokładną analizą stanu zdrowia Odwołującego. Opinie biegłych zostały sporządzone w oparciu o dokumentację medyczną Odwołującego załączoną do akt sądowych, a także po zbadaniu Odwołującego przez biegłych podczas wizyt lekarskich. Ponadto treść opinii nie budziła zastrzeżeń Sądu. Co prawda odwołujący kwestionował i przedstawił wobec niej swoje negatywne stanowisko, tym niemniej Sąd nie przychylił się do argumentacji odwołującego wyrażonej w pisemnych zastrzeżeniach i nie uwzględnił ich w rozważaniach dotyczących ustalenia stanu faktycznego, w efekcie czego pozostawała ona bez wpływu na dokonaną przez Sąd ocenę opinii biegłych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. A. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W. z dnia 24 maja 2018 r. znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy rozpoznał niniejszą sprawę na posiedzeniu niejawnym zgodnie z art. 148¹ §1 k.p.c. W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzenie rozprawy w niniejszej sprawie nie było konieczne, gdyż z okoliczności prawnych i faktycznych niniejszej sprawy nie wynika żadna okoliczność uzasadniająca jej przeprowadzenie, w szczególności o podjęcie takiej czynności sądowej ani odwołujący ani pełnomocnik ZUS nie wnosili w myśl art. 148¹ § 3 k.p.c. Postępowanie zostało przeprowadzone w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i aktach rentowych ZUS (...) Oddziału w W. w myśl postanowienia z dnia 27 marca 2019 r. (k. 61 a.s.) także na podstawie opinii biegłych sądowych.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 1998 Nr 162 poz. 1118 ze zm. – dalej jako ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy emerytalnej). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej) (zob. wyrok SN – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt. 1 ustawy emerytalnej.

Przepis art. 12 powołanej wyżej ustawy rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 w/w przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiejkolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok SN z dnia 8 grudnia 2000 roku, II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79).

Istotą w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy stan zdrowia J. A. na dzień złożenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy, tj. dnia 28 lutego 2018 r. uzasadniał stwierdzenie jego niezdolności do pracy czy też nie. Rozstrzygnięcie istoty sporu sprowadziło się więc do poczynienia stosownych ustaleń w zakresie stanu zdrowia odwołującego się oraz jego wpływu na możliwość wykonywania przez J. A. czynności w charakterze świadczenia pracy.

Realizacja powyższego wymagała zasięgnięcia informacji specjalnych z zakresu medycyny, wobec czego w toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego w zakresie kardiologii. Z uwagi na pozostałe dolegliwości zdrowotne Odwołującego, biegły sądowy zasugerował zasadność przeprowadzenia dalszych badań przez lekarza specjalistę z zakresu diabetologii i neurologii. W związku z tym, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych o wskazanych specjalnościach.

Istotą przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego jest udzielenie wiadomości specjalnych w takich kwestiach, których wyjaśnienie przekracza zakres wiedzy wynikający z doświadczenia życiowego osób posiadających wykształcenie ogólne. W przypadku spraw o rentę socjalną wymóg uzyskania wiadomości specjalnych odnosi się w szczególności do oceny etiologii, momentu powstania, aktualnego stopnia diagnozowanych u wnioskodawcy schorzeń, ich wzajemnych powiązań i wpływu na możliwość świadczenia pracy zarobkowej. Sąd nie jest kompetentny do dokonania samodzielnej oceny, czy występowanie u danej osoby licznych dolegliwości zdrowotnych uzasadnia wniosek o jej niezdolności do pracy. Kompleksowa analiza stanu zdrowia wymaga bowiem w takim przypadku zasięgnięcia opinii biegłych właściwych specjalności (por. wyrok SN z dnia 20 kwietnia 2017 r., I UK 172/16 i z dnia 21 marca 2017 r., I CSK 447/15).

Mając na uwadze powyższe wytyczne, opinie sporządzone przez biegłych na rzecz niniejszej sprawy zostały przez Sąd ocenione jako rzetelne i wartościowe, a wnioskom z nich płynącym Sąd przyznał rację, gdyż nie nasuwały wątpliwości co do ich trafności, były sformułowane rzeczowo. Ostateczna konkluzja każdej z opinii pozostawała w zgodzie z rezultatem badania wykonanego przez lekarza orzecznika oraz Komisję Lekarską ZUS. Odwołujący wyraził swoje negatywne stanowisko w odniesieniu do wszystkich trzech opinii, jednak nie przedstawił żadnych skonkretyzowanych i merytorycznych zarzutów mogących mieć wpływ na ich ocenę.

Jak wskazano w części uzasadnienia dotyczącego stanu faktycznego, Sąd nie przychylił się zatem do zarzutów w przedmiocie opinii podniesionych przez Odwołującego. Treść zarzutów ogniskowała się na innej, niż dokonana przez biegłych, interpretacji wniosków zawartych w treści poszczególnych opinii. Należy przypomnieć, że rolą biegłych sądowych w niniejszym postępowaniu nie była ocena, czy u J. A. występują dolegliwości zdrowotne, a ustalenie, czy ewentualne schorzenia i stopień ich nasilenia uniemożliwiają mu podjęcie pracy zarobkowej. Dla dokonania takiej oceny bezdyskusyjna jest konieczność posiadania wiadomości specjalnych, której źródłem w toku postępowania mogą być wyłącznie powołani biegli. Tym samym, Odwołujący nie może skutecznie wzruszyć wiarygodności opinii na podstawie własnego przekonania, że fakt stwierdzenia przez biegłych określonych dolegliwości powinien prowadzić do konkluzji o niezdolności do pracy.

W przekonaniu Sądu brak było podstaw do stwierdzenia nierzetelności i nieprawidłowości w badaniach przeprowadzonych przez biegłych sądowych. Zaznaczyć należy, że powołani biegli są specjalistami w zakresie, odpowiednio, kardiologii, diabetologii i neurologii. Powołanie biegłych o różnych specjalnościach było uzasadnione okolicznościami sprawy i konieczne dla przeprowadzenia kompleksowej analizy stanu zdrowia Odwołującego. Poszczególne opinie zawierają spójne ze sobą wnioski, a ich łączna analiza prowadzi do konkluzji o braku podstaw do uznania J. A. za niezdolnego do wykonywania pracy zarobkowej niezależnie od stwierdzonych dolegliwości kardiologicznych, diabetologicznych i neurologicznych. Sąd mając na względzie kompetencję biegłych oraz zbieżność sformułowanych przez nich wniosków między sobą oraz z poprzednio sporządzonymi opiniami w zakresie stanu zdrowia Odwołującego, ocenił więc opinie biegłych sądowych jako wartościowe dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności złożonego przez ubezpieczonego J. A. odwołania wskazać należy, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa, albowiem odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy. Z opinii biegłych wynika, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do wykonywania pracy. W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu, mając na uwadze konieczność odniesienia się do informacji specjalnych ze względu na charakter sprawy i w celu jej prawidłowego rozstrzygnięcia, okoliczności jednoznacznie przemawiają za przyznaniem racji opiniom biegłych. Należy bowiem podkreślić, że subiektywne przekonanie strony o stopniu niezdolności do pracy ze względu na stan zdrowia nie może mieć decydującego znaczenia dla ustalenia prawa do świadczenia rentowego, albowiem miarodajny jest obiektywnie istniejący stan zdrowia, stwierdzony w toku postępowania, do której to oceny, jak już wskazywano, uprawnieni są biegli lekarze o specjalności odpowiadającej schorzeniom osoby badanej (wyrok SN z dnia 7 października 1968 r., III PRN 66/68).

Nie ma wątpliwości, że stan zdrowia Odwołującego jest pogorszony z uwagi na stwierdzone w treściach opinii dolegliwości zdrowotne, jednak z poczynionych w postępowaniu ustaleń jasno wynika, że schorzenia te nie stanowią naruszenia sprawności organizmu w stopniu uzasadniającym stwierdzenie, że J. A. nie jest w stanie wykonywać pracy.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd stwierdził brak podstaw do uznania, że stan zdrowia J. A. uniemożliwia mu wykonywanie pracy, co prowadzi do wniosku, że jest on zdolny do wykonywania pracy.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy, na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa uznał, że odwołanie J. A. było bezzasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.